

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apis Argvmentosa P. Georgij Schrötelij

Schrötel, Georg

Coloniæ Agrippinæ, 1633

Foederis Arca.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46515](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46515)

FOEDERIS ARCA.

DE Arca Testamenti hîc agendum, & eius operculo, quod propitiatorium dicebatur, supra quod duo Cherubim, alter alterum respiciebat, vnde Oracula & diuina responsa data, de quo Dauid canebat; *a Qui sedes super Cherubim.* Credebatur enim Deus quasi scabellum pedum habere propitiatorium, quando responsa dabat.

Vnanimiter SS. Patres per Arcam Testamenti Beatissimam Virginem intelligunt, coram qua varijs pijs meditationibus quasi psallunt, & saluunt cum Dauide, Deum in hac Arca laudantes.

I.

Iussu Dei fabricata erat de lignis Sethim, quæ teste D. Hieronymo in deserto Arabiæ nascuntur. Candidum & pulchrum visu lignum, innocentiam
& Vir.

a Psal. 79. & 98.

& Virginitatem Mariæ indicat. Genus
albæ spinæ erat durum & forte, quod
rigorem vitæ eius, laborum item tole-
rantiam, & inuictum animum signi-
ficat. Lignum Sethim significat etiam
corpus B. Virginis, quod per mortem
non est corruptum, sed tertio die in
cælum translatum. Nulla temporum
diuturnitate putrescebat, nec à vermi-
bus rodi poterat: Maria fomite pecca-
ticarebat. Ab igne penè insuperabile
erat; Ita nullo ardore concupiscentiæ
tentari, nedum superari Maria pote-
rat.

2.

Arca hæc vestita erat auro purissimo
intus & foris. Per aurum in S. Scriptura
varia intelliguntur, propter multas eius
pulchras proprietates; Est enim purum,
& incorruptibile, nullo igne superabile,
elegans & splendens, in magna homi-
num existimatione & pretio habetur.
De Maria illud Davidis canunt Patres: a

F 3,

Omnis

2 Psal. 44

Omnia gloria eius filia Regis ab intus, circum-
amicta varietate. Virtutum decora Virgi-
nis huius intelliguntur, maxime Chari-
tas Dei, quæ quidem etiam se extendit
ad exteriora erga proximum: Ideo Arca
intus & foris auro purissimo vestiri de-
bebat.

3.

In hac Arca recondita erat Lex digito
 Dei scripta; vnde & *Fœderis Arca dicta*, ex
 pacto, quod Deus cum populo suo fecit,
 quamdiu scilicet Legem eius observa-
 ret, fore eius protectorem &c. Secundò,
In vrna etiam Manna asseruabatur. Tertiò,
Virga Aaron. Per *Tabulas legis*, observa-
 tia præceptorum, & voluntatis Dei sig-
 nificatur in corde B. Virginis. Per *Manna*,
 ipse panis cœlestis, qui de cœlo in ute-
 rum Virginis descendit: Per *Virgam Aa-*
ron, partim miraculosa fœcunditas Vir-
 ginis, partim potestas & directio Dei
 significatur, qua Deus suos dirigit, &
 ex *Ægypto ad terrâ promissionis ducit.*

4. Hæc

a *Hebr. 9.*

4.

Hæc Arca erat commune per fugium in necessitatibus, loco Templi, vnde & responsa Dei dabantur. Certum est Mariam post Christi ascensionem commune refugium Christianorum fuisse, vnde & consilia, & solatia acceperunt, tanquam oracula & vocem Dei.

Quin etiamnum in cœlis agnoscitur tanquam refugium peccatorum, & plurima miracula & oracula edit. quod & per Propitiatoriū Altissimi significatur. Ita peculiariter B. Ephræm, & Methodius explicant, præter alios. *a* Tu, inquit, es Propitiatorium per quod Deus humanam naturam indutus, mortalibus apparuit. Andreas Cretensis. *b* *Quam diu versabar in terris, o Virgo, te habuit parua terra portio, ex quo autem translata es à terra, te vniversus Mundus continet. commune Propitiatorium, o vita suppeditatrix, & vita viuentium.*

E 4

Migra-

a Meth. Orat. in hypapantem.

b Orat. de dormit. Virginis.

5.

Migrauit Arca cum populo, communis fortunæ particeps, sed semper in magna reuerentia habita. Taceo peregrinationem ad templum, in Montana, in Ægyptum. Maria etiam cum nouis Christianis peregrinata, varia incommoda experta, sed in magno honore habita.

6.

Etiam capta est Arca à Philistæis, & varie illusa, sed non impunè: magnæ enim pœnæ inde subsequutæ. Ita Deipara Virgo adhuc hodie ab Hæreticis varie illuditur & blasphematur, sed Ecclesia canit de ea, *Cunctas hereses sola interemisti in vniuerso Mundo.*

7.

Terribilis fuit inimicis. ita enim, dicebat Moyfes cum eleuaretur: *a Surge Domine, & dissipentur inimici tui, & fugiant, qui oderunt te, à facie tua. Ut cognouerunt Philistæi venisse Arcam in castra populi*

a Num. 10.

populi Israel, timuerunt & ingemuerunt dicentes, *Vae nobis. a* Ah quomodo phalanx inferorum timet, & tremit ad ipsum nomen MARIÆ, ad cuius inuocationem ex obsessis dæmonia cedunt.

8.

Arca capta in Templum Dagon collocata, idolum subuertit, & confregit. Ita vbi Mariæ cultus introducitur, cadunt & eneruantur omnes hostis machinæ, omnia desideria nociua, vitia inueterata, vetus denique Adam, vitijs plenus, & ad omne malum propensus, idolum abominandum.

9.

Dum Arca circumferretur cum tubis, ceciderunt muri Hierichuntini, *Ridiculum hoc fuit, Deus fecit hæc omnia, & est mirabile in oculis nostris. b* Numquid buccinæ clangore, & populi clamore mœnia firma concuti, & deiici possunt?

F 5

Dum

a 1. Reg. 4.

b Ios. 6.

Dum Iosue, Sacerdotes, & populus Deo
 obediunt & fidunt; dum tubis canunt,
 & Arcam cum reuerentia circumferunt,
 Deus Spiritu oris sui muros disijcit. Ma-
 gna in Deum fiducia, laudes & cultus
 huius Arcæ, gloriosissimæ inquam Vir-
 ginis Mariæ, firma hostis moenia, &
 portas inferi quatiunt, & dissilire co-
 gunt. Ita Damascenus: *a. Iubilemus, in-
 quit, in Arca &c.*

IO.

Non licebat Arcam nudam videre,
 multo minus tangere, neque Leuitis
 quidem, extra motum castrorum, mor-
 tis etiam poena proposita erat, vt maior
 scilicet reuerentia excitaretur, erga tan-
 tum mysterium. *b. Ioseph, licet maritus, hoc
 Sanctuarium Dei non attigit.* Ipsi Angeli
 Propitiatorio altissimi infidentes, & se
 mutuo intuentes mysterium admira-
 bantur. Oza Arcam tetigit, etiam vela-
 tam, & bona intentione ne caderet, à
 Deo

a. Orat. 2. de dormit. B. Virginis.

b. Num. 4.

Deo tamen percussus illico interiit, qui consiliarius Dei est, causam inquirat.

Sileo illam cladem Bethsamitarum, a qua percussit Dominus de viris Bethsamitibus eo quod vidissent (curiosè) arcam Domini, de populo septuaginta viros) seniores & excellentiores) & quinquaginta millia plebis. Taceo Azotiorum infame vlcus, & magnam stragem: Illis autem circumducentibus Arcam, b fiebat manus Domini per singulas ciuitates interfectionis magna nimis, & percutiebat viros vnus cuiusque vrbis, à paruo vsque ad maiorem, & computrescebant prominentes extales eorum.

Obseruarunt Sancti Viri, Deum iniurias proprias facilius dissimulare, quam minimam irreuerentiam in Matrem Dei, quæ quantumuis aliquando videatur leuis, perrarò tamen transire inultam. c Ita sanctificauit tabernaculum suum altissimus.

F 6

PIÆ

a 1. Reg. 6.

b 1. Reg. 5.

c Psal. 54.

PIÆ CONSIDERATIO-
NES.

I.

ANtequam populus Dei terram sanctam occuparet Arcam Fœderis cum suo Propitiatorio loco Templi haberi voluit. ad hanc in omnibus necessitatibus confugerunt, & in rebus ambiguis responsa Dei, & directionem acceperunt. Ita in hac nostra peregrinatione, antequam ad coelestem patriam perueniamus, de hac Arca nostra, Beatissima, inquam, Virgine Deus nobis prospexit, vt. refugium & solatium haberemus in nostris necessitatibus. Et nemo est, inquit S. Bernhardus, qui hinc auxilium recte petierit, qui exauditus non sit.

2.

Admiremur & artem, & pretium huius Arcae, iuxta exemplum in Monte
Æter-

Æternitatis ostensum. *Ab initio, & ante
secula creata sum, Admiremur, quæ in ea
recondita sunt. Lex Dei in corde eius, digi-
to Dei scripta, & nullibi elegantius: id in
omnibus actionibus eius resplenduit.
Cibum Angelorum continebat, cœle-
ste illud Manna; in vtero Virginis panis
Angelorum, factus est cibus viatorum.
Admiremur aridam Virgam Aaron
florentem, & fructus proferentem. Ve-
neremur & fœcunditatem Matris, &
Virginittatis honorem.*

3.

*Vbi castra mutanda erant, Arca Dei
præcessit triduo, prouidens locum castrorum. a
Inuocemus Deiparam, vt sua interces-
sione nobis locum manendi prouideat,
quo iam illa præcessit; nosque in hoc
periculoso itinere ad cœlum rectè diri-
gat.*

4.

*Quando Arca cum populo Iordanem tran-
siuit, aqua cesserunt, vt omnes etiam ad duo
millia.*

F 7

a Num. 10.

millia cubitorum sequentes, a sicco pede transire potuerint. Sequamur nos Arcam nostram, quæ per aquas tribulationum huius vitæ iam transiit, videri à longe potest, figamus aciem, & gressum constanter, non operient nos fluctus tribulationum, ope, & intercessione Mariæ.

5.

Non terreant nos hostis machinæ; Iericho nobis expugnanda, vbi seges omnium malorum conclusa; castiganda caro, calcanda vitia, domandi pravi affectus, & inueterati mali habitus, superanda consuetudo peccandi, ne dicam necessitas, *portæ inferi non preualebunt.* Ne cadant animi, Nostra Arca rem expediet, hanc circumferamus septies cum hymnis & Canticis, septies in die laudem dicamus Beatissimæ Virginis, precibus ab Ecclesia ei decretis, magna id agamus fiducia in Deum, coram hac fœderis sui Arca cadent muri, hostis nobis calcandus

a Ios. 3.

candus dabitur, in flammis suas remittendus.

6.

Salomon Arcam Testamenti in tanto honore, ac veneratione habuit. a vt Sacerdoti Abiathar, certo occidendo, (quod partes Adonia secutus esset) vitam donarit, tantum propterea, quod Arcam sanctam coram Dauide patre eius portasset. Ita nobis sperandum, si hanc Dei Arcam debito honore afficiamus, eique fideliter ministremus, licet alioqui morte pessima afficiendi essemus, merituros gratiam, & æternam pœnam euafuros; tam gratum hoc Deo seruitium est. Pleni sunt libri exemplis, multos ex rigore diuinæ iustitiæ iamiam in iudicio particulari damnandos fuisse, sed propter sola quædam obsequia Beatissimæ Virgini præstita ab æterna damnatione liberatos esse.

7.

Arca Domini tres Menses in domo Obédedom:

a 3. Reg. 2.

dedom requieuit, & sine dubio, à tota familia varie honorata fuit. Vnde hoc exiguo tempore singularis Dei fauor, & benedictio animaduersa super Obededom, & totam domum eius: Ita experientia quadam didicimus, cultores B. Virginis etiam à Deo singulariter amatos, & varijs beneficijs, ac gratijs auctos fuisse; tam gratus est ei honor, qui eius Matri exhibetur.

2. Reg. 6.

ORATIO.

ERgo *exsurge Domine tu & Arca sanctificationis tuæ, exsurge in adiutorium.* Nil mihi cum vmbra Veteris Testamenti: aliud nobis parasti Tabernaculum, hoc tempore gratiæ, ô Mundi salus. Nil mihi cum lignis Sethim, & fulgente auro: non terræ, sed illius Virginis viscera veneror, de qua audio Ecclesiam canere:

a Psal. 131.

canere: Omnipotens Sempiternæ Deus,
qui gloriosæ Virginis Matris Mariæ
corpus & animam, vt dignum filij tui
habitaculum effici mereretur, Spiritu
Sancto cooperante præparasti: Ecce
quomodo sanctificauerit Tabernacu-
lum suum Altissimus, Domus pudici
pectoris, Templum repente fit Dei. Be-
nedicta hæc foederis Arca, & benedictus
fructus ventris eius. Agnosco in ea ve-
rum Manna, quod de cælo descendit;
agnosco non tantum Legem Dei in corde
eius scriptam, sed ipsum Legislatorem.
Exsurge ô Sanctuarium Dei, semper
hostem terruisti, eius mœnia deiecisti. O
Propitiatorium Altissimi, ad te confugio
in necessitatibus meis; ô Domina nostra
Mediatix, & Aduocata nostra, quæ iam
in terram promissionis præcessisti, in au-
gustissimum illud Templum cœlestis
Hierusalem, cum triumpho translata,
tuo dulcissimo filio, cui data est omnis
potestas, me commenda, reconcilia, re-
præsenta. Quæ in cœlis coronata tri-
umphas.

umphas in omnem æternitatem, Amen.

I A N V A C O E L I .

CVM Iacob, obediens parentibus suis, peregrinaretur in Syriam, a, quodam loco obdormiuit, & vidit in somnis scalam stantem super terram, & cacumen illius tangens cælum: Angelos quoque Dei ascendentes, & descendentes per eam, & Dominum innixum scalæ &c. Cumque euigilasset Iacob de somno ait; Vere Dominus est in loco isto, & ego nesciebam: Pauensque, quam terribilis est, inquit, locus iste? non est hic aliud nisi Domus Dei, & porta cæli.

Occasione huius loci S. Scripturæ, explicandum venit, Beatissimam Virginem, & Ianuam cæli esse, & simul scalam ad illam ianuam ascendendi. In vsitatis Ecclesiæ hymnis ita canimus; In Ave Maris Stella) Felix cæli porta. In O gloriosa Domina) Intrent vt astra flebiles, cæli

a. Gen. 28.